

	Kapitel 2	
	<i>Guds dom över judar och greker</i>	
2:1 διὸ ἀναπολόγητος εἶ ὁ ἄνθρωπος πᾶς ὁ κρίνων ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων	1 Därför finns det inget försvar för dig som dömer, vem du än är. Ty med din dom över andra dömer du dig själv, eftersom du handlar likadant som den du dömer.	Här övergår Paulus till att tala i 2:a person utan att använda det särskilda pronominet "du". Det finns "inget försvar för dig". Det är samma tanke som i kapitel 1 vers 19. Att Paulus inte skriver ut pronominet "du", som han gör senare, kan bero på att Paulus använder sin härkomst judarna som exempel. De kan inte försvara sig med att de tillhör det utvalda folket när de jämför sig med hedningarna. Att Gud har utvalt det judiska folket som sitt egendomsfolk innebär inte att de har större rättigheter, bara större fördelar genom att de har haft möjlighet att lära känna Gud och haft kunskap om Guds vilja, så att de, till skillnad från hedningarna, har kunnat göra Guds vilja och genom det kunnat nå rättfärdigheten. Att Paulus menar det kan vi redan se i användningen av det första ordet "därför". Det är lätt att glömma bort att på den här tiden var det första ordet avgörande. Paulus skriver "därför" först. Hela tankegången måste därför utgå från det. Forskare menar att Paulus här övergår till att tala till de judekristna i Rom. Man menar att eftersom Paulus genom kapitel 2 använder nästan ordagrant delar från Salomos Vishet kap 11-15, så avser han att belägga frågan om de judekristnas status i förhållande till de hednakristna, men det är nog inte hela sanningen eftersom orden om att döma kommer som en fortsättning på det Paulus redan har beskrivit tidigare. Troligen finns också tanken med från Jesu undervisning i Matt 7:1 "Döm inte, så blir ni inte dömda. Ty med den dom som ni dömer med, skall ni bli dömda."

2:2 οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας	2 Vi vet att Guds dom över dem som lever så är väl grundad.	Från att ha talat om Guds vrede, talar Paulus nu om Guds dom. Orsaken är troligen att det judiska folket inte ansåg sig stå under Guds vrede, men var medvetna om att de stod under Guds dom. Paulus låter den tankegången föras genom hela sin argumentation som han lägger ut i hela kapitel 2. Det finns en likhet inför Gud för dem som står under lagen och har kunskap om Gud samt de hedningar som står utanför lagen och under Guds vrede. De kommer båda att drabbas av Guds vrede om de inte omvänder sig. Hela resonemanget har den grund som kommer fram i vers 11 i detta kapitel, att Gud inte gör skillnad på människor. Det är en form av förutsättning i hela argumentationen som ger grunden att eftersom Gud inte gör skillnad på människor ska inte heller vi göra det, vilket innebär att om vi dömer andra för sådant vi själva gör så bryter vi mot den grundsatsen med likheten inför Gud och varandra.
2:3 λογίζη δὲ τοῦτο ὡς ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτὰ ὅτι σὺ ἐκφεύγῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ	3 Men du som dömer dem som lever så och ändå själv gör samma sak, inbillar du dig att just du skall undgå Guds dom?	Här hänvisar Paulus till dem som lever emot Guds vilja, enligt Rom 1:30-31. Det kan vara så att gnosticisms tankar redan hade börjat. Dvs tanken på att om man lever i anden innebär det att man är befriad från synd och de handlingar man gör, oavsett vilka de är, att de skulle vara skyddade genom tron på Gud. Vi vet inte om det var sådana tankegångar som Paulus börjat ana eftersom vi inte vet vilka levnadssätt de första kristna i Rom hade. Men det kan mycket väl vara så. Det kan också mycket väl vara så att detta är skälen till att Paulus skriver det här brevet där han talar mycket om förlossningen i Jesus Kristus, men också om hur vi inte kan bli befriade från synden, från ondskan, utom genom Jesus Kristus. Paulus kommer också att hänvisa till sig själv som ett exempel på det här i kapitel 7. Ingen kan undgå Guds dom, alla ska dömas. Det finns inga undantag och särskilt inte under livet här i denna världen. Det är vad Paulus vill tydliggöra. Här skriver Paulus ut pronominet "du" även om ordet "skall undgå" redan står i 2:a person singularis, futurum, indikativ, medium. Här vill Paulus direkt peka på var och en av oss, det judiska folket var endast ett typexempel för att peka på Guds allvar i den här frågan. Nu handlar det om dig, "just du". Visst kan man mena att det handlar om den tidens sätt att skriva grammatiskt, men

		det kan också vara så att Paulus tydligt vill visa att det handlar om var och en av oss personligen. Det återkommer på samma sätt i vers 4.
--	--	--

2:4 η του πλουτου της χρηστοτητος αυτου και της ανοχης και της μακροθυμιας καταφρονεις αγνων οτι το χρηστον του θεου εις μετανοιαν σε αγει	4Bryr du dig inte om Guds oändliga godhet, fördragsamhet och tålamod? Förstår du inte att hans godhet vill föra dig till omvändelse?	Risken med att anse sig själv som oskyldig eller som utan synd eller värd att slippa Guds dom är att man tappar bort "Guds oändliga godhet" som versen egentligen börjar med. Detta är huvudsaken, inte vad man själv presterar eller tror sig om att vara. Paulus vill påpeka att det är Gud som måste vara utgångspunkten, inte en själv. Det är egenrättfärdighetens gissel som Paulus talar om som han själv var mycket kunnig och erfaren om. Vi kan endast nå frälsningen genom Jesus Kristus. På något annat sätt går det inte. Allt handlar om "Guds oändliga godhet, fördragsamhet och godhet". Det var därför Gud sände sin son Jesus Kristus. Det är genom tron på Honom och det Han har gjort, inte genom något som vi gör, som leder till Frälsningen. Vi måste bli omvända, det här är så viktigt för oss att förstå, egentligen borde det vara så självklart att Paulus skriver dessa rader som en fråga. "Förstår du inte...?" Även om man också här kan tycka att Paulus användning av pronomenet "du" eller dig" handlar om grammatisk skrivning, så kan det vara att så att Paulus vill förstärka det personliga när det gäller avståndstagandet från Gud i vers 3 och här om omvändelsen. Gud älskar dig, han vill omvända dig och att detta gäller alla, både judekristna som hednakristna.
---	---	---

2:5 κατα δε την σκληροτητα σου και αμετανοητον καρδιαν θησαυριζεις σεαυτω οργην εν ημερα οργης και αποκαλυψεως δικαιοκρισιας του θεου	5Med ditt hårda och obotfärdiga hjärta hopar du vrede över dig till vredens dag, då det blir uppenbart att Gud dömer rättvist.	Paulus håller fast vid sin tankegång om Guds vrede som han beskrivit tidigare och pekar på något intressant. Ordet "hopar" är egentligen "samlar" och han använder pronomenet "dig". Det handlar inte om det judiska folkets obotfärdiga hjärtan, de kan bara stå som exempel och är fullödigt beskrivet i Gamla Testamentet. Det handlar heller inte om församlingen i Roms obotfärdiga hjärta. Det är inte en gemensam obotfärdighet som man kan slänga ur sig och döma efter. Det handlar om "DITT hårda och obotfärdiga hjärta". Du kan samla på dig vrede till domens dag. Tankegången fortsätter från 1:a kapitlet med syndkatalogen. Synderna läggs på hög i våra liv som leder till konsekvenser redan under vår levnad. De synder vi gör glöms inte bort av Gud. Alla synder samlar vi på oss och Gud kommer att döma efter dem på domens dag, "vredens dag". Gud vrede kommer att uppenbara sig. "Ty Guds vrede uppenbaras från himlen och drabbar all gudlöshet och orätt hos människor som håller sanningen fången i orättfärdigheten" Rom 1:18, både i detta livet och vid domen. "Då kommer det att bli uppenbart att Gud dömer rättvist." Paulus följer sin tankegång och tydliggör den här.
--	---	--

2:6 ος αποδωσει εκαστω κατα τα εργα αυτου	6Han skall löna var och en efter hans gärningar:	Ordet "apodosei" som här översätts med ordet "löna" tolkas lätt här som att Gud i sin dom skulle hämnas på något sätt. Inte så konstig tanke egentligen eftersom den finns med från det judiska tänkandet samt från lagskriften om "öga för öga, tand för tand". Ordet betydde från början "återgälda" eller "ge upp" eller "ge avkall" på något, men kom i den grekiska översättningen av Gamla Testamentet, Septuagesima, att användas för ord om hämnd eller vedergällning. Det kan vara så att Paulus menar att Guds dom är en slags hämnd och att det är därför som han väljer att använda det här ordet. Paulus var ju tidigare farisé så tankegången följer säkert med honom från barnsben. Men när vi nu ser tillbaka på de tankegångar som Paulus redan har skrivit blir bilden annorlunda och vi kanske behöver förklara denna bibelvers åter igen med bilden av elden. Om de onda gärningarna är som halm eller trä och de goda gärningarna är som guld så blir Guds dom, i denna bild, en förtärande dom över de onda gärningarna, men genom elden består guldets gärningar. Man skulle kunna säga att Gud inte i sin dom hämnas, utan därför att Gud allenast är god blir konsekvensen att de onda gärningarna inte kan bestå i domen. Det handlar inte om hämnd utan om konsekvens. Bilden av elden gör det lättare att förstå var som avses i denna vers och med ordet: "apodosei".
--	---	---

2:7 τοις μεν καθ υπομονην εργου αγαθου δοξαν και τιμην και αφθαρσιαν ζητουσιν ζωην αιωνιον	7evigt liv åt dem som uthålligt gör det goda och söker härlighet, ära och oförgänglighet,	Det finns ett problem i denna vers som är viktigt att peka på. De goda gärningarna blir som guld i elden bevarade och konsekvensen innebär ett evigt liv med Gud som är den Gode. De som gör det goda ska därför självklart få evigt liv. Men vad innebär det att söka "härlighet, ära och oförgänglighet"? Förklaringen kommer först i nästa vers där det talas om vrede och straff på grund av självhävdelse. Den härlighet, ära och oförgänglighet som Paulus talar om här och som han verkar tycka vara så självklart att han inte förklarar det direkt, handlar om Guds härlighet, ära och oförgänglighet. Endast Gud tillhör all ära och härlighet i evighet. Det beskriver Paulus i sina brev och det är tydligt att det är så självklart för honom att det inte behöver förtydligas. Det syns också i denna vers om man läser den på grundtexten. "Evigt liv" står sist och det börjar med "tois" "till dem", sedan står det ett ord som uttalas samma på grekiska som på svenska och som innebär ungefär detsamma "men". Det handlar helt enkelt om att söka Guds härlighet, ära och oförgänglighet, inte sin egen.
2:8 τοις δε εξ εριθειας και απειθουσιν τη αληθεια πειθομενοις δε τη αδικια οργη και θυμος	8men vrede och straff över dem som i självhävdelse vänder ryggen åt sanningen och följer orätten.	Ordet "eriteias" betyder snarare "att söka sin egen ära", "egennytta", att det man gör, oavsett om det är gott eller inte, handlar om att sätta sig själv först. Det här ordet inleder Paulus med, det är motsatsen till det han beskriver i vers 7. Här handlar det om självhävdelse. De som är olydiga när det gäller sanningen, sanning och lögn spelar ingen roll bara man själv får äran och framstår som den som är värd all ära och härlighet. Men äran och härligheten tillhör endast Gud. Det som drabbar dem som väljer att söka sitt eget blir vrede och straff, som egentligen också är ett ord för vrede, "thumos", men mer häftig eller stark vrede eftersom ordet från början användes för att beskriva en häftig rörelse i luften, vattnet, jorden eller av djur eller människor. Denna vers hör direkt ihop med vers 9 där Paulus återknyter tanken på det judiska förbundet med Gud.

2:9 θλιψις και στενοχωρια επι πασαν ψυχην ανθρωπου του κατεργαζομενου το κακον ιουδαιου τε πρωτον και ελληνος	9Nöd och ångest över varje människa som gör det onda, juden främst men också greken.	I vers 8 talade Paulus med andra ord om Guds dom eller Guds vrede som han tidigare har framfört och pekar på att det här gäller alla människor, ingen undantagen. "varje människas själ" står det egentligen. Det finns en risk att man uppfattar föregående vers samt denna vers som en beskrivning av det som händer i denna världen med de människor som vänder sig bort ifrån Gud. Men Paulus talar här om det som ska komma. Paulus vet att han, liksom många kristna vid den här tiden, fick lida nöd under romarriket. Här handlar det om det som Paulus skriver om i vers 6: "Han ska löna var och en efter hans gärningar." Men så kommer Paulus in på den fråga som han antagligen fått höra om som var ett samtalsämne i församlingen i Rom och som Priscilla och Aquila troligen förde med sig, sedan de blivit förvisade av kejsar Claudius från Rom till Korint. Fanns det någon skillnad mellan judekristna och hednakristna? Hade judekristna någon form av fördel? Det Paulus gör i Romarbrevet är att peka på det gemensamma när det gäller onda och goda gärningars lön vid den yttersta domen. Men det finns en slags ordningsföljd, judarna först och hedningarna sedan. Den ordningsföljden hade Jesus själv när han sa att hans uppgift först bestod i att förkunna för judarna. Matt 15:24 "Jag har inte blivit sänd till andra än de förlorade fåren av Israels folk". Det var när en kananeisk kvinna bad Jesus om hjälp att bota hennes dotter. Det Paulus gör är att peka på ordningsföljden inte på fördelen. Det handlar inte om fördel eller nackdel, det handlar om ordningsföljd och ansvar. Paulus följde själv exemplet genom att först gå till judarna och i regel till deras synagogor där möjligheten fanns att förkunna. Men om de inte tog emot budskapet så vände han sig vidare till hedningarna. Precis så som det att hända när väl Paulus kom till Rom, vilket är beskrivet i Apg 28.
	<i>Lagen inget skydd mot domen</i>	

2:10 δοξα δε και τιμη και ειρηνη παντι τω εργαζομενω το αγαθον ιουδαιω τε πρωτον και ελληνι	10Härlighet, ära och frid åt var och en som gör det goda, juden främst men också greken.	Den härlighet, ära och frid som Paulus talar om här är Guds. Gud ger oss av sin härlighet, ära och frid. Det handlar inte om att vi därmed blir förhärligade, ärade eller fridsamma, det handlar om att vi på domens dag kommer att få komma in i Guds härlighet, Guds ära och Guds frid. I vår tid kan det vara viktigt att vi förstår denna skillnad, men det är en tydlig skillnad för Paulus verkar skriva här så självklart samtidigt som han i flera av sina brev skriver om att äran och härligheten tillhör endast Gud. I Rom 5:2 talar han om att vi ska få del av Guds härlighet. I kap 8 att vi är som Guds barn och arvingar som ska få dela Guds härlighet. Här kommer Paulus också in på ordningsföljden mellan de judekristna och hednakristna som han kommer in på i vers 14 om hedningarna och vers 17 om judarna som han sedan beskriver mycket om i de kommande verserna genom både kapitel 3 och 4.
2:11 ου γαρ εστιν προσωπολημψια παρα τω θεω	11Gud gör inte skillnad på människor	Men först skriver Paulus att Gud inte gör skillnad på människor. Det ser ut som att Paulus här börjar göra en övergång och en slutligt konstaterande av det han nu har beskrivit fram till hit. Det går inte att lura Gud. Ingen är rättfärdig i sig själv och kan åberopa sina egna gärningar, vilket Paulus kommer att beskriva tydligt i kap 3:9-10 "Hur är det då, har vi något försteg? Inte utan vidare. Jag har förut anklagat både judar och greker för att stå under syndens välde. Det står ju skrivet: Ingen finns som är rättfärdig, ingen enda." När det gäller synden, när det gäller våra gärningar, som vi ska dömas efter, så gör Gud ingen skillnad på människor. Men troligen är det mer än så. Gud gör verkligen ingen skillnad på människor, det gäller också rakt av.

2:12 όσοι γὰρ ἀνομῶς ἡμαρτον ἀνομῶς καὶ ἀπολύνται καὶ όσοι ἐν νόμῳ ἡμαρτον διὰ νόμου κριθήσονται	12Alla som har syndat utan lag skall också gå under utan lag. Och alla som har syndat under lagen skall dömas genom lagen.	Här börjar Paulus förklara att det finns en likhet och en skillnad mellan hedningar och judar. Likheten är att alla kommer att dömas för sina synder, men efter olika förutsättningar. Har man inte haft Guds lag eller haft kunskap om Guds lag så kan man väl inte bli dömd efter den? Paulus hänvisar troligen här till någon form av rättspatos som fanns i det romerska riket och som särskilt hedningarna där kände till. Samtidigt fanns det en djupt rotad tanke hos judarna att hedningarna som varken stod under lagen eller kände den sanne Guden, stod under Guds vrede. Det här går Paulus till rätta med. Tankegången om lagen och om en rättvis dom kommer så småningom att leda fram till rättfärdiggörelsen genom tron på Kristus som kommer i kap 3:21-22, men nu först gör Paulus upp med synen på lagen, särskilt med hänvisning till de judekristna och synen på om man blir rättfärdig genom laggärningar. Och Paulus visste precis vad han talade om, han hade själv varit en som trodde på laggärningarnas rättfärdighet.
---	---	--

2:13 ου γαρ οι ακροαται νομου δικαιοι παρα [τω] θεω αλλ οι ποιηται νομου δικαιωθησονται	13Det är inte lagens hörare som blir rättfärdiga inför Gud, utan lagens görare.	Paulus växlar lite mellan hedningar och judar. Här talar han om judarna. Lagen lästes alltid för judarna vid synagogan och förelästes i templets förgårdar. Judarna var verkligen lagens hörare och tanken fanns att det räckte med att höra lagen så skulle man bli rättfärdig. Paulus säger precis tvärtom och tanken är inte ny. Den går igenom hela Gamla Testamentet och genom hela Jesu undervisning. Det är vad du gör, inte vad du hör som leder till rättfärdighet. I denna vers är det första gången Paulus använder ordet om rättfärdighet sedan kap 1:17. Ordet om rättfärdighet är omfattande. Det uppfattades troligen olika bland judar och hedningar. Hos judar handlade det om den rätt som kommer från Gud, vilket gavs i uttryck i buden och därför blev rättfärdigheten att följa buden och därigenom gör det som är rätt enligt Guds vilja. För hedningarna var det mer etiskt och juridisk rättvisa ordet handlade om. Det blev också hos dem något som handlade om gärningar. Det avgörande hos Paulus blir att rättfärdigheten inte är något som vi människor kan uppnå genom våra gärningar. Det är Gud som genom Jesus Kristus har gjort det rätta för oss. Det Paulus gör här är att han inleder ett stort svar på frågorna om judarnas förhållande till lagen och vad det ska innebära i förhållande till rättfärdigheten. Paulus kommer att komma fram till följande, som kommer i kap 3:20: "Ty genom laggärningar blir ingen människa rättfärdig inför honom. Lagen kan bara ge insikt om synd." Det verkar vara ett pedagogiskt knep som Paulus här använder sig av. Frågan man ställer här och bär med sig, handlar om man verkligen blir rättfärdig om man håller lagen. Det är ju lagens görare som blir rättfärdiga inför Gud och det stämmer bra med Gamla Testamentet, men frågan är vad det innebär att vara "lagens görare".
--	--	---

2:14 οταν γαρ εθνη τα μη νομον εχοντα φυσει τα του νομου ποιωσιν ουτοι νομον μη εχοντες εαυτοις εισιν νομος	14Hedningarna har inte lagen, men om de av naturen fullgör lagens krav, då är de sin egen lag fast de saknar lagen.	Men innan Paulus går in på den stora frågan om judarna, behandlar han vad det måste innebära för hedningarna som inte har haft Gud lag och den fördel som judarna hade haft. Paulus talar då om "av naturen", egentligen handlar det som samvetet. Gud har lagt något i alla människor ända från skapelsens början. Det är samvetet. En känsla för vad som är rätt eller fel. Det är normativ etik, vad är det som är rätt eller fel? Var kommer det ifrån? Är det från filosoferna eller är det helt enkelt så att denna känsla är något som Gud har lagt i oss? Det senare är vad Paulus menar och kallar för "av naturen", en lag som är skrivet i alla människors hjärtan, samvetet.
2:15 οιτινες ενδεικνυνται το εργον του νομου γραπτον εν ταις καρδιαις αυτων συμμαρτυρουσης αυτων της συνειδησεως και μεταξυ αλληλων των λογισμων κατηγορουντων η και απολογουμενων	15Därmed visar de att det som lagen kräver är skrivet i deras hjärtan; om det vittnar också deras samvete och deras tankar när tankarna anklagar varandra och försvarar sig.	Här fullföljer Paulus vad han menar och talar direkt om samvetet. Han vet att samvetet är en ganska konstig känsla som är olika hos människor beroende på olika saker. Paulus vet säkert att samvetet kan somna eller dämpas genom att man gör onda ting. Det var allmänt känt att det var så. De grekiska filosoferna gjorde därför en stor sak av vikten att göra det som är gott och att framställa vad som är gott, varför det är gott och vad som är ont samt varför det, rent filosofiskt och praktiskt måste räknas som ont. Paulus använder här lite juridik när han talar om tankarna när han beskriver kampen mellan dåligt samvete och bra samvete. "Tankarna anklagar och försvarar sig". Precis som det gick till vid en rättegång. Paulus tydliggör egentligen att den judiska tanken om att hedningarna står under Guds vrede, inte är helt självklart. Han har redan tagit fram och kommer att gå in på det ännu mer att alla står under Guds vrede. Judarna är inte undantagna, det är väl snarare så att de kommer att stå i första ledet vid den yttersta dagen. Det är ingen fördel, det är en ordningssak. Både judar och hedningar kommer att ställas inför Gud på domens dag. Gud gör inte skillnad på människor.

2:16 εν η ημερα κρινει ο θεος τα κρυπτα των ανθρωπων κατα το ευαγγελιον μου δια χριστου ιησου	16Det skall framgå den dag då Gud, enligt det evangelium jag har fått från Jesus Kristus, dömer vad som är fördolt hos människan.	På domens dag ska alltså alla synder, alla gärningar, allt som varit fördolt hos människan, bli dömda av Gud. Allt hos hedningar och allt hos judar. Ingen kommer att vara undantagen. Den här bilden är vad Paulus visar och vill komma fram till. Under flertalet verser har han nu behandlat frågan om lagen, om Guds lag, om det finns någon skillnad mellan hedningar och judar vad gäller lagen och de gärningar som är goda eller onda. Allt ska uppenbaras på domens dag. Så långt hänger man med i Paulus tankegångar. Men mitt i denna vers eller enligt grundtexten i slutet av versen, kommer plötsligt orden: "i enlighet med mitt evangelium genom Kristus Jesus" eller "Jesus Kristus" det varierar något bland grundtexterna. Det finns lite olika avskrifter i denna vers, men inga som förklarar vad Paulus menar. Det finns något tillägg som kan vara ett dåtida försök att förklara vad Paulus menar, men det ger heller inget tydligt svar. Det har kommit fram olika teser till varför Paulus skriver så här, men ingen har riktigt kommit fram till vad Paulus menar med att lägga till dessa ord. Vissa menar att dessa ord är en fortsättning på vers 12 andra menar vers 13, men inte heller det är tydligt. Tanken skulle då vara att när Paulus talar om att det är lagens görare som blir rättfärdiga inför Gud, kanske han kommer på att det faktiskt inte stämmer riktigt med vad han skrev i kapitel 1:17 "I evangeliet uppenbaras nämligen en rättfärdighet från Gud, genom tro till tro, som det står skrivet: Den rättfärdige skall leva genom tron." Kan det vara så att Paulus vill hänvisa tillbaka till denna vers om rättfärdigheten genom tron, när han direkt därefter kom in på Guds vrede och att ingen kan bli rättfärdig genom egna gärningar, vare sig man är hedning eller jude? Att Paulus helt enkelt kommer på att det han skrivit om gärningar och lag kan få en missvisande bild i tanken genom att man kan börja ana att det skulle kunna finnas ett annat sätt utöver tron att bli rättfärdig? Möjligt, men vi vet inte. Det skulle också kunna vara så att dessa ord om "mitt evangelium genom Kristus Jesus" skulle vara ett senare tillägg. Men tvärtom verkar dessa ord vara ursprungligt Paulinska.
--	--	---

2:17 ει δε συ ιουδαιος επονομαζη και επαναπαυη νομω και καυχασαι εν θεω	17Du kallar dig jude och förlitar dig på lagen, du är stolt över din Gud,	Av någon anledning anser Paulus inte att det han skrivit om evangeliet behöver förklaras. Vi vet inte varför. Istället återgår Paulus till frågan om det är något särskilt som gäller för judarna. Nu riktar sig Paulus direkt till judarna och återger de tankar han vet finns bland de judiska trosbekännarna. Han är ju själv jude och tidigare farisé så han vet vad han talar om. Paulus använder åter 2 person singularis, "du". Han beskriver bilden av det som utmärker en jude, att förlita på lagen och att vara stolt över att man tillhör egendomsfolket, utvalda av Gud. Det är egentligen ett sätt att inleda något som ska leda till något negativt eller en tillsägelse. Han börjar med att ge en positiv beskrivning, en egentligen riktig bild av vad det är att vara jude. Det följer här många beskrivningar av vad det ska innebära att vara jude och alla de fördelar som tillhör egendomsfolket.
2:18 και γινωσκεις το θελημα και δοκιμαζεις τα διαφεροντα κατηχουμενος εκ του νομου	18känner hans vilja och kan avgöra vad som är väsentligt – du har ju vägledning i lagen.	Egentligen skriver Paulus att judarna har kunskap om Guds vilja vilket egentligen är självklart, de har ju lagen och genom undervisningen och läsningen ur lagen vid varje synagogsgudstjänst så är detta självklart. Eftersom judarna har denna kunskap, som de fått av Gud genom lagen, så är de också särskilt skickade till att avgöra vad som är rätt och fel, vad som är Guds vilja och vad som inte är Guds vilja. "diaferonta" (kan avgöra vad) är ett sammansatt ord av "dia" genom och "fero" bära fram, föra fram uttala. Sammansatt blir ordet något som är väsentligt att peka på eller framföra, det handlar om lagen. Eftersom judarna har Guds lag så är det väsentligt att de också berättar om Guds lag och avgör vad som är rätt eller fel i förhållande till Guds lag. Det här gäller i synnerhet dem själva. Nu går Paulus in på en tanke som säkert var ledande bland judarna. Eftersom de var Guds folk, de hade fått Guds lag och hade kunskap om Guds vilja, så menade de att just de var satta till att tala om för också andra folk vad som är rätt och fel. Det förutsatte Paulus nu att judarna insåg att för att utföra den här tjänsten för andra folk, måste de själva leva som de lärde. Nu kommer Paulus in på det han är ute efter att berätta om för judarna.

2:19 πεπειθας τε σεαυτον οδηγον ειναι τυφλων φως των εν σκοτει	19Du tror dig om att vara en ledare för blinda, ett ljus för människor i mörker,	Paulus återger här tankegången som säkert var grundläggande för särskilt fariséerna. Om några verkligen visste hur ett riktigt liv skulle levas i den värld som skapats av Gud, så var det judarna. Om några verkligen hade den kunskap om livet som fanns var det ju judarna som hade fått den av sin Skaparen. Visserligen hade Gud skapat alla folk, men kunskapen om Guds vilja och om rätt och fel, om lagen helt enkelt, den hade just judarna fått. Och nu talar Paulus om att han vet att de tänker så. De tror sig vara ledare för blinda och ljus för människor i mörker och som Paulus skrev i v 18, så borde de också vara det.
2:20 παιδευτην αφρωνων διδασκαλον νηπιων εχοντα την μορφωσιν της γνωσεως και της αληθειας εν τω νομω	20en fostrare för oförståndiga, en lärare för omogna – du äger ju kunskapen och sanningen i lagens gestalt.	Eftersom judarna har denna kunskap så borde de bära fram den som en fostrare till alla dem som inte har kunskapen eller rättare sagt inte förstår, för det är vad ordet "afronon" oförståndiga, betyder. De som inte förstår, alltså de som inte är judar, de behöver hjälp att förstå. De är inte dumma, det är inte därför de inte förstår, de förstår inte om de inte fått kunskapen som judarna har. Paulus skriver att judarnas uppfattning var att de kunde undervisa, förmedla kunskaper om Gud och Guds vilja. De hade ju själva den kunskapen och sanningen som har med Gud att göra och som tydliggörs och förmedlas genom lagen. Guds vilja har med sanningen att göra eftersom all sanning kommer från Gud.

2:21 ο ουν διδασκων ετερον σεαυτον ου διδασκεις ο κηρυσσων μη κλεπτειν κλεπτεις	21Du undervisar alltså andra men inte dig själv. Du förbjuder stöld men är själv en tjuv.	Så kommer Paulus till det han är ute efter. judarna har sanningen och undervisar andra, kräver av andra att de ska följa sanningen, följa lagen. Men så återkommer Paulus till den tankegång han har följt hela tiden. Eftersom Gud inte ser skillnad mellan människa och människa, alla är lika inför Gud, så innebär det att judarna inte bara ska undervisa andra om vad som är rätt eller fel, de ska följa sanningen själva. Det kan vara så att det inte är de gnostiska tankarna som börjat springa igenom utan helt enkelt att de judekristna betraktar sig själva som mera värda än de hednakristna, att de judekristna därför inte behöver vara lika inför lagen som Paulus tydligt pekar på att de ska. Det kan vara så att det uppstått problem i församlingen på denna punkt, men att det också kan ha varit ett problem i mer än hos församlingen i Rom som därför Paulus var fullt medveten om och försöker komma till rätta med här. Det är inte fördel det handlar om utan ordningsföljd och att tanken om detta behöver Paulus tydliggöra för att det ska bli ordning och reda. "Du ska inte stjäla" är det första budet Paulus tar upp. Vi vet inte om det bara anges som ett exempel eller om det verkligen har varit något konkret. Men det spelar ingen roll, det är tanken på likheten inför Gud som Paulus är ute efter.
--	--	---

2:22 ο λεγων μη μοιχευειν μοιχευεις ο βδελυσσομενος τα ειδωλα ιεροσυλεις	22Du fördömer äktenskapsbrott men begår det själv. Du avskyr de hedniska gudarna men drar dig inte för att plundra dem.	Egentligen står det "du som säger nej till äktenskapsbrott, du begår äktenskapsbrott", det kan också ställas som om det vore en fråga "begår du själv äktenskapsbrott?" Egentligen återkommer Paulus här till den tankegång han fört fram sedan tidigare och som syns tydligt i vers 1 "Ty med din dom över andra dömer du dig själv, eftersom du handlar likadant som den du dömer." Troligen tar Paulus sjunde och sjätte budet som exempel, kanske därför att dessa två bud är lättast att förstå och samtidigt var och är dessa bud de som är lättast att bryta emot utan att man uppfattar sig som en större syndare än vad man gör om man bryter mot något av de andra buden. Att Paulus tar med just dessa bud kan tyda på att han vill göra tydligt att man står under domen oavsett vilket bud man har brutit emot, oavsett om budet man brutit emot i allmänhet inte betraktades som någon större förbrytelse, något som man egentligen skulle kunna se mellan fingrarna på. Men Paulus vill förklara att det inte är någon skillnad på buden, för Gud ser ingen skillnad på person och inte heller på buden. Jesus gör detta tydligt i bergspredikan och Paulus vill med dessa två exempel från buden understryka det. Paulus fortsätter med att beskriva användningen av första budet. Det är judarna han vänder sig till och förklarar att de avskyr de hedniska gudarna, vilket innebär att de faktiskt följer första budet. Men det är väl något bra? Ändå skriver Paulus som om det vore något fel att plundra de avgudatempler som fanns ganska många vid den här tiden, eller vad är det Paulus menar? Det är lite svårt att förstå varför Paulus tar med denna mening. Det kan ha att göra med reningen att göra. Judarna fick inte vidröra avgudar och gjorde det genom att röva från avgudatemplen. Men samtidigt är de judekristna inte bundna till lagen, i det här fallet till helighetsföreskrifterna i 3 Mos 18ff eftersom hela lagens uppfyllelse finns i Jesus Kristus. Troligen handlar det här om något som förekom och att detta handlade från judekristna pekade på något som visade på en skillnad mellan judekristna och hednakristna i Rom. Det kan ha varit så att när något hednatempel övergavs eftersom hedningarna där blivit kristna, så passade de judekristna på att ta hand om allt det värdefulla där och
---	--	--

		menade sig ha rätt till det som ett led i att lägga ned tempel. Men om det vet vi egentligen ingenting. det enda som är tydligt är att detta också är ett exempel som Paulus vill föra fram för att peka på att judekristna inte har någon fördel inför Gud bara för att de är judekristna, snarare har de ett större ansvar att följa Guds lag och vilja.
--	--	---

2:23 ος εν νομω καυχασαι δια της παραβασεως του νομου τον θεον ατιμαζεις	23Du är stolt över lagen men vanärrar Gud genom att överträda den,	Man skulle kunna säga att Paulus här gör en sammanfattning av det han vill föra fram. Han använder ett ord som han är ganska flitig med i sina brev. Det är ordet för självberöm "Du är stolt över" "kauchasai". I den hedniska världen var det bra med självberöm under förutsättning att den var äkta. Men Paulus vill med detta ord peka på det motsatta. Enligt judisk tro var äran Guds och Guds allena. Självberömmelse sågs snarare som ogudaktigt. Det är svårt att säga att Paulus här menar att den egna stoltheten över lagen är något bra, något som dessutom ärrar Gud. Men det kan finnas en dubbeltydning i början av denna vers. I det ena fallet handlar det om en stolthet över att vara jude utvald av Gud att visa vad som är rätt och gott enligt Guds vilja som visar sig i lagen. I det andra fallet kan stoltheten handla om själva lagen, lagen är Guds och stoltheten ligger i att lagen är Guds anförtrödd till judarna. Troligen menar Paulus både ock. Det innebär därför en större vanära, större svek för dom som har sin stolthet i lagen som just dessa, som ska avses vara judarna, bryter mot lagen.
---	---	--

2:24 το γαρ ονομα του θεου δι υμας βλασφημειται εν τοις εθνεσιν καθως γεγραπται	24ty som det står skrivet: För er skull smädas Guds namn bland hedningarna.	Här citerar Paulus ord från Hes 36:20ff varefter orden följs av de kända orden om stenhjärtat som Gud ska göra till hjärtan av kött (Hes 36:26), kanske har Paulus också här en baktanke och om han har det så finns det skäl till varför han använder sig av det här citatet som ska peka fram mot det som skulle ske i Kristus och genom den Helige Ande. Det gamla ska förgås och något nytt ska komma. I Heseziel framgår det att Israelerna smädade Guds namn genom "sitt leverne och sina gärningar" Hes 36:16. Det var genom att inte följa Guds lag själva som de smädade Guds namn. Det var ju för att visa alla vem Gud verkligen är som de hade buden. Men när de inte följde Guds lag själva trodde de hedniska folken att Gud var såsom judarna visade med sitt leverne och sina gärningar, inte god alls. Därför drabbades folket av Guds vrede "därför tömde jag min vrede över dem" Hes 36:18. Paulus vill med detta citat peka på att det inte är omskärelsen i sig som har betydelse, den är endast tecknet på förbundet mellan Gud och judarna. Det avgörande var uppfyllelsen av förbundet vilket för judarnas del skulle ha inneburit att de följde Guds lag. Men tyvärr gjorde de inte det därför blev Guds namn smädat bland hedningarna. Paulus hade gjort ytterligare en markering på den fråga som var avgörande: det är inte ordets hörare som blir rättfärdiga utan dess görare och att det gäller alla folk, judarna främst men också hedningarna.
--	--	--

2:25 περιτομή μὲν γὰρ ὠφελεῖ εἰς νόμον πράσσης· εἰς δὲ παραβάτης νόμου ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν	25Omskärelse är till nytta om du lever efter lagen. Men överträder du lagen är du trots omskärelsen på nytt en oomskuren.	Nu är Paulus äntligen framme till det han har lagt fram sedan Rom 1:18. Han har hittills undvikit att tala om omskärelsen, men det är den som utgör den avgörande skillnaden. Paulus talar nu om omskärelsen och förklarar att omskärelsen är tecknet på förbundet mellan Gud och Israels folk där avtalet är lagen. Paulus menar att omskärelsen och lagen hör ihop. Är man omskuren är man förpliktigad att följa lagen. Det räcker inte med omskärelsen för att bli rättfärdig, man måste följa lagen också. Egentligen är det ganska enkelt. Ett förbund, ett avtal ställs mellan två parter. I det här fallet är det mellan Gud och det judiska folket, Israels folk, Abrahams avkomma. Guds löfte gäller hela vägen och Gud håller hela tiden sin del av avtalet. Gud är också hela tiden beredd att förlåta och återupprätta förhållandet mellan Gud och Israel, det är den bilden som också förs fram i Hesekiel kap 36 "Ni har orenat er med alla era avgudabilder, men jag skall göra er rena" Hes 36:25. Eftersom Paulus nu talar till de judekristna vet han att de känner till orden i hela kapitel 36 i Hesekiel, han behövde inte göra som jag gör här: citera. De kunde textstället och borde så här långt förstå att Paulus kunde hänvisa till skriften för att bevisa det han påstår här. För det är viktigt att den här bilden kommer fram eftersom Paulus med dessa ord framställer omskärelsen som onödig och överflödigt på grund av Jesu offergärning. Det som Paulus också måste förklara är orden i 1 Mos 17:13 där det står att omskärelsen är ett evigt förbund. "Så skall ni ha mitt förbund på er kropp som ett evigt förbund." För att förklara det börjar Paulus baklänges med att förklara att omskärelsen hänger ihop med laguppfyllelse och vad innebär det om en som är oomskuren följer Guds alla lagar, räknas den oomskurne då som omskuren?
---	--	---

2:26 εαν ουν η ακροβυστια τα δικαιωματα του νομου φυλασση ουχ η ακροβυστια αυτου εις περιτομην λογισθησεται	26Om nu en oomskuren følger lagens bud, skall inte han få räknas som omskuren?	Då kommer frågan som blir intressant. Om en oomskuren håller lagen till skillnad från en omskuren, vad gäller då? Kan den oomskurne räknas som rättfärdig inför Gud trots sin oomskurenhet? Om det är så, vad betyder då omskärelsen? För Paulus betyder omskärelsen ingenting om den inte också följs av att man följer lagen. Men hur ska detta förstås? Denna tankegång utvecklar Paulus sedan i Rom 3:2, omskärelsen har betydelse, men inte direkt för den enskilde juden. Omskärelsen är tecknet på det förbund som Gud slöt med Abraham. Förbundet handlar om Guds löfte att vara Abrahams Gud i alla släktled och som tecknet på detta förbund skulle alla män omskäras. Men det var endast Guds del av förbundet. Lagen blev Israels folks del av förbundet. Gud bröt aldrig sitt förbund, Israels folk gjorde det nästan jämt. Men skulle lagen endast gälla judarna eller alla människor? Det ligger som en bakomvarande fråga genom hela Paulus resonemang ända från brevets början och Paulus återkommer med det att lagen gäller alla människor.
2:27 και κρινει η εκ φυσεως ακροβυστια τον νομον τελουσα σε τον δια γραμματος και περιτομης παραβατην νομου	27Då kommer han som till kroppen är oomskuren men fullgör lagen att döma dig som överträder lagen fast du har skriftens bokstav och omskärelsen.	Om det nu finns någon oomskuren som har hållit hela lagen och därmed hållit sin del av förbundet med Gud som gäller alla människor, så bör dessa också få döma över dem som inte har hållit lagen även om dessa är omskurna. Paulus använder bilden av någon som skulle ha varit rättfärdig, men som vi ser senare så finns det ingen sådan, alla har syndat, så detta blir ännu en bild Paulus använder för att tydligt beskriva att omskärelsen i sig inte gör någon rättfärdig. Det är inte hörarna utan görarna som kan bli rättfärdiga. Problemet är bara att det finns ingen som är rättfärdig. Ingen omskuren och ingen oomskuren. Det finns bara en som har fullgjort lagens krav och det är Jesus Kristus. Det kommer Paulus tillbaka till.

2:28 ου γαρ ο εν τω φανερω ιουδαιος εστιν ουδε η εν τω φανερω εν σαρκι περιτομη	28Ty jude är man inte till det yttre, och omskärelsen är inte det som syns utanpå kroppen.	Då kommer Paulus till slutsatsen vad gäller omskärelsen. Det handlar inte om en yttre omskärelse, utan om en inre. Hjärtats omskärelse var inte något Paulus hittat på det finns redan i 5 Mos 10:16 och 30:6 samt Jer 4:4 och 9:25-26. Det Paulus gör är att han menar att nu var det uppfyllt som dessa ord handlar om. Kroppens yttre omskärelse har uppfyllts genom Jesu offer. Det förbund som omskärelsen var ett tecken på kunde inte uppfyllas av det judiska folket, inte av en enda utom av en, nämligen Jesus Kristus som var omskuren jude och den som uppfyllde hela lagen, hela förbundet mellan Gud och människor. Genom Jesus skulle omskärelsens förbund vara ett evigt förbund. Men i praktiken skulle det innebära att omskärelsens förbund med Abraham nu blivit uppfyllt i Jesus Kristus och nu gällde det pånyttfödda förbundet mellan Gud och mänskligheten och dess tecken var ett omskuret hjärta och dess rättfärdighet var inte längre laguppfyllelse utan tro. Nu kommer Paulus strax in på det.
2:29 αλλ ο εν τω κρυπτω ιουδαιος και περιτομη καρδιας εν πνευματι ου γραμματι ου ο επαινος ουκ εξ ανθρωπων αλλ εκ του θεου	29Jude är man i sitt inre, och omskuren är den som är det i sitt hjärta, i ande och inte efter bokstaven. Han får sitt beröm av Gud, inte av människor.	När man är omskuren i sitt hjärta och det är den omskärelsen som har betydelse, då behövs inte den kroppsliga omskärelsen. Löftet och förbundet är detsamma, tecknet omskärelse är detsamma, men omskärelsen är nu inte längre kroppslig utan andlig. Det bokstavliga, att skära av förhuden har övergått till att vara efter anden, en omskärelse i sitt hjärta. På så vis kan Paulus förklara att förbundet inte är brutet, tecknet på förbundet har överförts till Jesu offer och alla löften, all laguppfyllelse, alla offer, alla profetior, hela lagen och profeterna, hela Guds ord och hela Guds skapelse, allt har sammanfattats i en person: Jesus Kristus. Därför får den beröm av Gud, blir räknad som rättfärdig inför Gud, den som i tro tar emot Jesus Kristus som Herre, vilket Paulus återkommer till senare i brevet. Nu kan man tycka att Paulus borde gjort en större teologisk beskrivning av den h är viktiga frågan som handlade om omskärelsen, men det gör han inte. Vi vet inte varför, men ett av svaren handlar om att det varken fanns tid eller papper nog att utlägga för mycket. Det fick räcka med att säga som det var. Det är det Paulus gör, men ger ändå en tydlig beskrivning i fortsättningen av kap 3 fram till vers 20.

